

ZPRAVODAJ

EUROREGIONU GLACENSIS

1/2019

Podrobnosti na straně 3

„Historický atlas Euroregionu Glacensis“

Úvodník

Vážení čtenáři, s přibývajícím věkem se zajímáme o to, jak asi žili naši dědové, pradědové ... odkud pocházíme. Odpovědět na tyto otázky by mohl napomoci jeden z projektů Euroregionu Glacensis, který spatří světlo světa letos na jaře. Jedná se o výpravnou publikaci, popisující na historických mapách vznik, bohužel také i zánik, sídel a územních celků, nejen na území našeho euroregionu. Prostřednictvím knihy se můžeme vrátit v čase zpět od Ptolemaiových map pořízených ve druhém století, přes mapy Klaudiánovy ze šestnáctého století, až do mapových podkladů zhotovených v devatenáctém století. Věřím, že kniha podpoří nejen historické povědomí o našem pohraničí, ale například i popíše, jak dokázali předkové hospodařit s vodou v naší krajině. Publikace je neprodejná. Počítáme s tím, že tuto reprezentativní knihu získají zdarma všichni členové euroregionu k využití ve svých školách i knihovnách.

Jedním z dalších projektů, který právě probíhá pod vedením Euroregionu Glacensis, je zajímavý produkt cestovního ruchu se zkráceným názvem „Hřebenovka“. Euroregion na sebe vzal nelehký úkol koordinovat projekty osmnácti partnerů se snahou propojit zajímavá místa na horských hřebenech tvořících společnou hranici obou zemí. V blízké době budou vybudovány nové rozhledny. Budeme se moci pokochat pohledem z dalších osmi obnovených rozhleden postavených na základech již zaniklých nebo rozpadlých staveb. Jedna z nich už od loňského podzimu slouží návštěvníkům na Włodzické hoře poblíž Nowe Rudy. V rámci „Hřebenovky“ vzniknou nová informační centra v Novém Hrádku a v Neratově. Toto poutní místo propojí s polskou stranou obnovený Jánský most přes Divokou Orlici. Přeji všem investorům, aby měli šťastný výběr a podařilo se jim v této nelehké době získat spolehlivé dodavatele, jejichž nabídka se bude co nevíce blížit zadávacím podmínkám pro nás určitě zajímavých projektů.

Významným nástrojem pro upevnění spolupráce a vzájemného poznávání na obou stranách hranice je Fond malých projektů. Během plánovacího období 2014 – 2020 máme k dispozici bez

mála dvanáct milionů eur na realizaci a administraci jednotlivých mikroprojektů. Čerpání je vázáno plněním ukazatelů, podmiňujících využití celé uvedené částky. Tyto ukazatele jsme splnili během první etapy financování. Tedy v „poločase“ ke konci roku 2018 můžeme konstatovat, že z 242 předložených žádostí bylo schváleno 202 malých projektů a 40 jich neuspělo. V polovině února bylo schváleno dalších 31 projektů. S polskými partnery máme společný cíl - udržet dosavadní vysokou kvalitu projektů a mít na konci května tohoto roku vyplacenu nejméně třetinu finančních prostředků určených na toto plánovací období. S prominutím použiji ještě jednou sportovní terminologii. Všem žadatelům přeji do druhého „poločasu“ dobrý tah na bránu a při

hodnocení projektů co nejméně žlutých karet a žádné červené. Mějme stále na vědomí, že štěstí přeje, nejen ve sportu, těm připraveným.

Miroslav Wágner
předseda české části Euroregionu Glacensis

Nové složení Rady sdružení

Dne 23. ledna 2019 zasedala v sídle sdružení Euroregionu Glacensis v Rychnově nad Kněžnou poprvé v novém složení Rada sdružení. Tento výkonný orgán má celkem 17 členů a je složen ze zástupců členů sdružení, a to v počtu nejvýše dvě osoby za každý zúčastněný okres a po dvou zástupcích za každý členský kraj.

Nové složení Rady sdružení bylo zvoleno na Regionálním kongrese, který se konal v Dlouhé Vsi dne 14. prosince 2018. Funkční období Rady sdružení je čtyřleté. Lednové zasedání mělo na programu mj. projednání hospodaření sdružení. Mělo za úkol projednat plnění rozpočtu sdružení za uplynulý rok 2018, ale také schválit návrh

rozpočtu na rok 2019. Euroregion Glacensis je Administrátorem a Správcem Fondu mikroprojektů. Stávající program Interreg V-A Česká republika – Polsko byl zahájen 1. 10. 2015 a ke konci loňského roku byla ukončena 1. etapa a bude se předkládat na ministerstvo hodnotící zpráva. EURG splnil veškeré požadované indikátory a tím dojde k uvolnění dalších financí. Rada sdružení na svém jednání schválila předložené znění Hodnotící zprávy za 1. Etapu FMP. Euroregion také v rámci své činnosti realizuje své vlastní projekty. Na posledním jednání rady byl předložen ke schválení financování další projekt „Vzdělávání nezná hranic“, který bude realizován v letech 2019 – 2021. Jeho hlavní náplní bude e-learningová plat-

forma pro výuku polského/českého jazyka. Je určen především pro zaměstnance informačních center a pro všechny zaměstnance, kteří v rámci své profese spolupracují s polskou/českou stranou. V nejbližší době bude probíhat nábor žáků.

Sekretariát
euroregionu

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis

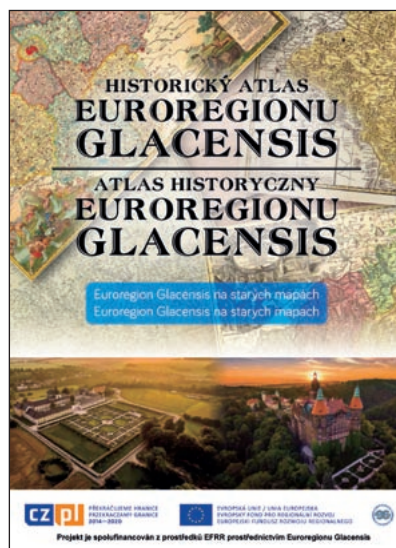
Euroregion pokřtil novou publikaci „Historický atlas Euroregionu Glacensis“

Dne 21. března 2019 se uskutečnil v Rychnově nad Kněžnou v multifunkčním sále Společenského centra osvětový workshop u příležitosti křtu nové publikace Euroregionu Glacensis, která nese název – „Historický atlas Euroregionu Glacensis“.

Po slavnostním křtu publikace obdržel jako první slovo Mgr. Zdeněk Kučera, který poskytl do celé publikace skeny starých map a zároveň vytvořil doprovodné informační texty. „Kladsko v proměnách času“ – této tematiky se zhostili prof. PhDr. Ondřej Felcman, CSc. se svým kolegou z Polska Dr. Ryszardem Gładkiewiczem. A posledním přednášejícím byl zástupce Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu v Dobrušce Ing. Radek Wildmann, který promluvil na téma vojenského mapování.

Euroregion Glacensis v nedávné historii vydal již několik publikací, kterými se čtenářům snažil přiblížit jak přírodní krásy, tak historické památky česko-polského příhraničí. Doposud však nikde nebyl soustředěn soubor starých map zachycujících vzpomínané území. Cílem této publikace je umožnit čtenáři vytvoření si základní představy o vývoji zobrazování území euroregionu na

původních i odvozených starých mapách Čech, Moravy, Slezska a Kladska. Právě pomocí textů doprovázejících mapové ukázky, které podávají podrobnější rozbor vyobrazení této oblasti, si může čtenář doplnit poznatky nejenom o historickém vývoji geodézie, topografie a především kartografie, ale i o autorech jednotlivých map. Informace o jejich životě, činnosti i o tom, k jakému účelu byla mapa vytvořena a na jakou předchodí mapu navazovala, nám nabízí bližší náhled na historii vzpomínaného území. Při přípravě tisku se autoři snažili, aby dávné mapové obrazy měly co nejrealističtější charakter. Některé byly proto reprodukovány barevně tak, jak bývaly ručně kolorovány jejich originály. U jiných, tam kde se i naši předkové spokojovali s černým tiskem, byly reprodukce ponechány jednobarevné. Celý soubor tak může být, mimo jiné, i jedním z podkladů při historickém bádání v těchto oblastech.

Pro jiného milovníka starých tisků může mít pouze dekorativní charakter. A nelze se tomu divit. Vždyť jednotlivé mapy jsou mnohdy nádhernými obrazovými díly s výjimečným spojením uměleckých projevů a vědeckosti a současně i ukázkou manuální zručnosti a vyspělosti technologií. Zalistujme tedy touto publikací a vydejme se na zajímavé toulky naší historie.

Publikace je nyní předána na veřejné instituce na území Euroregionu Glacensis, jako jsou města, obce, kraje, knihovny, školy, zájmová sdružení apod. Tyto instituce budou atlas používat pro osvětové a vzdělávací aktivity veřejnosti. Atlas je k zapůjčení pro běžné občany taktéž na sekretariátu Euroregionu Glacensis. Pro zvýšení dosahu produktu je atlas map zveřejněn v elektronické podobě na webových stránkách euroregionu.

Publikace byla vydána v rámci projektu „Euroregion Glacensis v historických mapách“.

Rozhovor s Barbarou Ćwioro, velvyslankyní Polské republiky v České republice

Paní velvyslankyně, už je to několik měsíců, co jste byla jmenována na post velvyslankyně Polské republiky v Praze. Jak se Vám líbí Praha, jak se Vám líbí Česká republika? Daří se Vám vyjíždět vůbec mimo naše hlavní město?

Praha je krásné a zajímavé město. Českou republiku jsem navštěvovala pravidelně jako studentka a kromě kouzelné atmosféry pražských uliček se mi také líbily malebné pohledy na české hory. Pracovní povinnosti mě nutí pobývat především v hlavním městě, ale měla jsem již příležitost navštívit Ostravu a Olomouc. V letošním roce bych ráda navštívila všechny české kraje a seznámila se s představiteli místních samospráv.

Každý velvyslanec/velvyslankyně přijíždí na svou misi s nějakým dlouhodobým cílem. Pamatují si na Vaši předchůdkyni paní Bernatowicz, která na počátku své mise říkala, že jejím cílem je zlepšit u našich občanů oblíbenost Poláků v žebříčku popularity národů alespoň o jedno místo. Máte nějaký podobný dlouhodobý cíl?

Hlavní prioritou mé mise je podpora rozvoje všestranné bilaterální spolupráce, jak regionální, tak obzvláště ve Visegrádské skupině, které bude Česko za nedlouho předsedat. Oporou při uskutečňování zmíněných priorit jsou výjimečně dobré vzájemné vztahy. Polsko-česká spolupráce se dynamicky rozvíjí na všech úrovních.

Česká republika je pro Polsko důležitým politickým partnerem v regionu střední a východní Evropy, obzvláště ve V4 a důležitým spojencem v EU a v NATO. Na zásadní otázky z mezinárodní agendy máme podobné názory. Intenzivní frekvence bilaterálních návštěv je také uspokojivá. Po znovuzvolení českého prezidenta se uskutečnila oficiální návštěva prezidenta České republiky M. Zemana v Polsku ve dnech 10. – 11. května 2018. V loňském roce navštívil polský premiér M. Morawiecki Českou republiku čtyřikrát, byl v Karlových Varech, dvakrát v Praze - během oslav 100. výročí vzniku Československa (27. 10.) a na polsko-českých mezivládních konzultacích (15. 11.). Česko navštívil ještě v prosinci v souvislosti s důlním neštěstím ve Stonavě, při němž zahynuli polští horníci. V letošním roce navštívil Prahu dne 12. března prezident PR u příležitosti 20. výročí našeho členství v NATO. Při stejné příležitosti navštívil 10. března Varšavu premiér A. Babiš. Kromě toho plánujeme také oslavy 15. výročí vstupu obou našich národů do Evropské unie a výročí roku 1989, který byl pro naše národy rokem přelomovým.

Důležitou součástí priorit je také ekonomická propagace Polska v Česku. Česko je jedním z našich nejdůležitějších ekonomických partnerů, s nímž jsme zaznamenali v roce 2018 obchodní obrat ve výši téměř 22 mil. EUR. Dvoustranné hospodářské vztahy se vedle již tradičních sektorů jako je český průmysl a zemědělsko-potravinářská výroba stále větší měrou zakládají na spolupráci v oblasti inovací, moderních technologií, výzkumů a rozvoje.

Další prioritou mé mise je oživení sektorové spolupráce, která je nutná v takových oblastech jako je doprava, silniční infrastruktura, energetika, zemědělství a životní prostředí. V rámci poslední zmíněné oblasti se nedávno v Praze konalo setkání polského ministra životního prostředí Henryka Kowalczyka s vicepremiérem Česka Richardem Brabcem, při kterém podepsali společné prohlášení, týkající se zabránění nelegálnímu přeshraničnímu přemísťování a skladování odpadů. Doufám, že v nejbližší době budou ukončeny důležité projekty v infrastruktuře a že budeme moci plně využívat všechny

možnosti, které nám poskytuje naše sousedství. Dosud šlo právě o neuspokojivou infrastrukturu, která byla nejzávažnější bariérou pro rozvoj našich vztahů v řadě oblastí na takové úrovni, jaká by odpovídala skutečným potřebám a očekávání. V tomto případě hovořím především o problematice silničního a železničního spojení.

Další prioritou je podpora polské menšiny, která je početná (cca 65 – 70 tis.) a velmi dobře zorganizovaná. Jde jak o Poláky na Těšínsku, kteří již dlouhá léta obývají tuto zem, ale také o Poláky, žijící v Brně, v Praze a dalších městech České republiky.

V neposlední řadě je mou prioritou v Česku přispět k vytvoření pozitivního obrazu Polska jako moderní a dynamicky se rozvíjející země s bohatými kulturními a historickými tradicemi, země atraktivní pro český byznys, ale i pro české turisty. Bohužel, stále více navštěvují Poláci Česko, než Češi navštěvují Polsko. Chtěla bych také prolomit nahromaděné stereotypy, včetně polských potravin, které Češi v pohraničních regionech hodnotí velmi dobře.

Předpokládám, že jste již měla prostor se setkat s představiteli našich hlavních institucí. Co myslíte, že je nutné v našich vzájemných vztazích zlepšit, kde je naopak spolupráce dle Vašeho názoru na dobré úrovni.

Dosud jsem se setkala s prezidentem, premiérem a většinou ministrů České republiky a také se členy Skupiny ČR – Polsko Poslanecké sněmovny. Byly to velmi dobré a konstruktivní rozhovory. Jsem ráda, že máme s Českou republikou mnoho společného. Chtěla bych se soustředit na využití synergie a hledání řešení a dialogu v oblastech, kde jsou v našich postojích určité rozdíly. Konstruktivní dialog umožňuje překonat různé problémy.

Ve chvíli, kdy jsem nastoupila na velvyslanectví v Praze, slavili jsme velice důležitá historická výročí pro naše země, znovunabytí nezávislosti Polska a vznik Československa. Měli jsme při této příležitosti možnost zhodnotit obrovský pokrok, jakého doznaly naše bilaterální vztahy během

uplynulých sta let a zvláště pak zdůraznit kolik je toho, co naše země spojuje a kolik si toho můžeme vzájemně nabídnout. Budu se velmi snažit o to, aby pokračovala velmi dobrá spolupráce s vládními orgány České republiky, které jsou velmi vstřícné a prokazují velmi cennou podporu polské menšiny. Podle provedených průzkumů v Polsku se Češi u Poláků těší velkými sympatiemi. Poslední průzkumy prováděné v Česku ukazují, že jsou tyto sympatie stále více vzájemné. Intenzivní polsko-česká politická spolupráce a velmi dobré kontakty na vládní úrovni odrážejí všeobecné nálady a očekávání společnosti. Záleží mi na pokračování iniciativ ve prospěch vzájemného sblížení našich národů a propagování mezilidských kontaktů. Musíme se snažit vytvářet vyhovující podmínky, aby se dobrá atmosféra politických vztahů a intenzivní ekonomické kontakty přenášely do vzájemných sympatií a do vzájemného vnímání našich národů.

Jak vnímáte práci česko-polských euro-regionů?

Velmi si cením práce polsko-českých euro-regionů. Projekty, kterými se denně zabýváte, mají skutečný vliv na zlepšení života obyvatel příhraničních oblastí. Spolupráce na regionální úrovni významně doplňuje spolupráci na vládní úrovni.

V listopadu loňského roku jsem se s radostí zúčastnila setkání šesti polsko-českých

euroregionů Nisa, Glacensis, Praděd, Silesia, Těšínské Slezsko a Beskydy v Rychnově nad Kněžnou. Nemusím ani zdůrazňovat, že si nesmírně ceníme praktické dimenze spolupráce polských vojvodství s českými kraji a spolupráce partnerských měst. S obrovským uspokojením podporujeme také aktivitu pracovní skupiny pro euro-regionální spolupráci, která působí v rámci Polsko-českého mezivládního výboru pro přeshraniční spolupráci, která v letošním roce oslaví 25. výročí vzniku.

Velmi mě těší, že euroregiony budou rovněž zastoupené v letošním Otevřeném zahradě velvyslanectví dne 15. června. Během této největší a všem otevřené akce v naší zahradě nabídneme bohatý kulturní program, umělecká vystoupení a koncerty, představí se některá polská města a regiony, nebudou chybět ani polské lahůdky a tradiční polské pokrmy.

Polské velvyslanectví je v očích našich občanů velice aktivní na poli kultury. Na co se můžeme těšit v letošním roce?

Myslím si, že oba národy, polský i český, jsou na poli kultury vzájemně velmi atraktivní. Kulturní výměna nás může jen navzájem obohatit. Na našem velvyslanectví se konají četná setkání a semináře za účelem zdůraznění aktuálních událostí nebo výročí. Velvyslanectví je pořadatelem historickopolitologických debat v cyklu „Salon Polski“, věnovaných 100. výročí vzniku Polska a Československa a vzájemným vztahům. V rámci cyklu „Salon Polski“ pořádáme

na velvyslanectví rovněž koncerty. Letošní ročník koncertů se koná pod záštitou pana Radka Vondráčka, předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Velvyslanectví je místem pro konání konferencí Česko-polské pracovní skupiny pro oblast učebnic při Polsko-české vědecké společnosti. Aktivně jsme se zapojili do příprav na historický I. kongres českých polonistických studií 2019 (září–listopad). Pamatujeme také na četná významná výročí. V letošním roce oslavíme 200. výročí narození skladatele S. Moniuszka a to je další impuls pro připomenutí jeho kontaktů s Bedřichem Smetanou (např.: české provedení opery S. Moniuszka „Halka“ v roce 1868 pod taktovkou B. Smetany, kterého Moniuszko navštívoval v Praze). Všechny takové příběhy vytvářejí prostor pro společné hudební projekty. Na rok 2019 připadá také výročí roku 1989, které má rovněž regionální rozměr. Zvláště pro mladší generaci musíme připomenout 30. výročí Festivalu nezávislé československé kultury, který se konal ve Vratislavi ve dnech 3. – 5. 11. 1989. Srdečně zveme ke společným oslavám 30. výročí demokratických přeměn v našem regionu, které připravujeme na podzim společně s Polským institutem jak v Praze, tak i v jiných městech.

Díky tomu všemu jsem přesvědčena o dobré budoucnosti vztahů Polska s Českou republikou. Přeji vám mnoho důvodů ke spokojenosti z vaší práce a energii do dalších let. Jsem velmi hrdá na to, že Velvyslanectví Polské republiky v Praze může být pro vás pomocným partnerem.

Příhraniční regiony se představily na veletrzích cestovního ruchu

Začátek roku je vždy ve znamení veletrhů cestovního ruchu. V lednu se koná tradiční veletrh GO – REGIONTOUR v Brně, v únoru pak HOLIDAY WORLD v Praze.

Tématem letošního roku je aktivní dovolená a cykloturistika. Popularita cestování má vzrůstající tendenci. Za rok 2017 zaznamenaly cestovní kanceláře rekordní nárůst prodeje zájezdů a tento trend pokračoval i v roce 2018. Z údajů Českého statistického úřadu je zřejmé, že Češi jezdí na dovolenou nejčastěji autem a spoléhají se na služby cestovních kancelářů a agentur. Stoupající tendenci mají také poznávací zájezdy a eurovíkendy.

Území Euroregionu Glacensis je pro cestovní ruch doslova stvořené. Česko-polské příhraničí je bohaté na významné turistické destinace a na veletrzích také sbírají ocenění.

„Veletrhy navštěvují pravidelně, protože se zde představují nové trendy v cestovním ruchu a veletrhy jsou pro nás inspirací. Euroregion Glacensis svou dílčí měrou přispívá k rozvoji cestovního ruchu také. Připravujeme naše turistické produkty

Česko-polská Hřebenovka a Tajemství vojenského podzemí a věřím, že nejen o nich budou v letošním roce turisté ve spojení s naším euroregionem slyšet“, uvedl Jaroslav Štefek, sekretář Euroregionu Glacensis.

Koně zvítězili na plné čáře

Na letošním mezinárodním veletrhu cestovního ruchu Holiday World 2019 v Praze byla vyhlášena, ve spolupráci s časopisem Kam po Česku a společností Incheba Expo Praha, anketa „Kraj mého srdce 2018“. Jejím cílem je zmapovat a meziročně porovnat vývoj oblíbenosti krajů z pohledu návštěvníků, kde chtějí trávit svůj volný čas.

Pardubický kraj v této anketě bezkonkurenčně vyhrál v kategorii „*Koně a koňské stezky*“. Radní Pardubického kraje pro cestovní ruch a sport René Živný neskryval svou radost a ocenění okomentoval slovy: „*Pardubickému kraji koně zkrátka padnou jako ulití, čehož jsou si vědomi i lidé, kteří již potřebují díky svým hlasům nám umožnili zvítězit. Ani v ostatních kategoriích však nikterak nezaostáváme a máme rozhodně co nabídnout*“.

Královéhradecký kraj oceněn také

Na jednom z největších veletrhů cestovního ruchu v České republice Holiday World

2019 prezentoval Královéhradecký kraj spolu s krajem Pardubickým expozici Východní Čechy. Veletržní expozice, která byla na téma aktivní dovolená a cykloturistika, zaujala porotu, a ta mu udělila cenu za 3. nejpůsobivější expozici. Kromě ocenění za nejlepší expozici, obdržel kraj i cenu za 1. místo v kategorii nejlepší propagační materiál. Ocenění se týká nově aktualizovaných brožur. Královéhradecký kraj byl také oceněn časopisem KAM po Česku, kde získal 2. cenu v kategorii nejlepší místo pro zimní dovolenou.

Sekretariát euroregionu

Budoucnost Fondu malých projektů spatřujeme ve zjednodušeném vykazování výdajů

Přestože realizace programu přeshraniční spolupráce Interreg V-A v rámci programového období v letech 2014-2020 je z pohledu administrace teprve ve svojí polovině, započalo již intenzivní vyjednávání podmínek, které budou následovat v dalším plánovacím období v rozmezí let 2021-2027.

Již nyní je jisté, že přeshraniční spolupráce bude i nadále podporována z Evropských fondů. Aktuálně probíhá vyjednávání nových nařízení (Nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj a Nařízení o Evropské územní spolupráci), která by měla být schválena zhruba na konci roku 2019. Ve zmíněných nařízeních je navrženo 5 tematických cílů (namísto současných 11), a to konkrétně tyto:

1. INTELIGENTNĚJŠÍ EVROPA
2. NÍZKOUHLÍKOVÁ EVROPA
3. PROPOJENĚJŠÍ EVROPA
4. SOCIÁLNĚJŠÍ EVROPA
5. EVROPA BLIŽŠÍ OBČANŮM

Program Interreg si následně zvolí 3 tematické cíle z 5 výše uvedených. Cílem nového plánovacího období bude investovat nejen do samotných projektů, ale také do kvalitních podmínek pro přeshraniční spolupráci. Například tematický cíl Propojenější Evropa přímo obsahuje informace o přeshraniční mobilitě.

A jak by měly v budoucnu vypadat Fondy mikroprojektů?

Fond malých projektů je v programech přeshraniční spolupráce velice oblíbený nástroj. Vzhledem k tomu, že realizace Fondů malých projektů je přímo zakotvena v připravovaných nařízeních, budou Fondy i v novém období součástí přeshraničních programů.

Pořádání společných kulturních akcí, studentské výměny, podpora místních partnerství, nebo třeba soutěže pro mládež – takové aktivity jsou realizovány především prostřednictvím malých projektů. Měkké aktivity typu people-to-people jsou jedním ze způsobů, jak zviditelnit efekty přeshraniční spolupráce a jak společně překonávat

bariéry obyvatel z obou stran hranice. Tyto akce jsou pro přeshraniční spolupráci zásadní a jsou pozitivně hodnoceny ze strany obyvatel příhraničního regionu, ovšem z hlediska finančního řízení těchto projektů se jedná o velice náročnou administrativu.

Pokud se Vám také zdá finanční řízení takových aktivit z Evropských fondů náročné, přináší Vám nové plánovací období 2021-2027 dobré zprávy. Koncepce předpisů totiž navrhuje uplatňování zjednodušených variant nákladů, jako jsou jednotkové náklady (tzv. unit costs), paušální částky (lump sums) a paušální sazby (flat rates), případně kombinaci všech těchto třech typů.

Použití uvedených způsobů zjednodušeného vykazování se u měkkých aktivit stane v budoucím řízení Fondu mikroprojektů nutností. Povinně by zjednodušené možnosti vykazování měly být uplatněny u všech menších projektů s hodnotou do 100.000 EUR u aktivit typu people-to-people.

Příprava období 2020+ v Euroregionu Glacensis

V průběhu roku 2018 byl Euroregion Glacensis, jakožto největší z euroregionů na česko-polské hranici, osloven Řídicím orgánem programu, kterým je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ohledně spolupráce na přípravě Fondu mikroprojektů pro nové programové období. Euroregion Glacensis proto na základě zkušeností ze stávajících projektů připravoval pro MMR analýzu mikroprojektů, které by v budoucnu mohly být vykazovány těmito zjednodušenými variantami nákladů, a poskytoval součinnost při přípravě návrhů zjednodušení.

Ve dnech 29. – 30. listopadu 2018 představil Euroregion Glacensis stav přípravy zjedno-

dušeného financování všem ostatním česko-polským euroregionům na společném setkání v Rychnově nad Kněžnou. Na tomto jednání proběhla také volba členů pracovní skupiny Task Force pro vyjednávání nového období 2020+. Za českou část euroregionů byl do této přípravné skupiny vybrán právě Euroregion Glacensis.

Poslední větší setkání akterů přeshraniční spolupráce se konalo ve dnech 28. - 29. ledna 2019 v Náchodě, kde byli přítomni zástupci všech česko-polských euroregionů, zástupci Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Ministerstva investic a rozvoje PR, zástupci Společného sekretariátu, čeští i polští kontrolóři a také zástupci auditního orgánu pro případné připomínky z jejich pozice.

Věříme, že Fondy mikroprojektů pro budoucí plánovací období se ubírají správným směrem. Zavedení zjednodušených forem vykazování výdajů u malých projektů přinese zásadní ulehčení finančního řízení. Uspádnění administrativy může přilákat více žadatelů k organizaci takovýchto akcí, potažmo se tím zvýší počet těchto aktivit v našem společném česko-polském pohraničí. Pilotní testování tohoto způsobu vykazování předpokládáme uskutečnit ještě v tomto programovém období.

*Jana Čejpová,
vedoucí Fondu mikroprojektů
v Euroregionu Glacensis*

KALENDÁŘ AKCÍ 2019 obec Radków

Duben

7. dubna · Velikonoční jarmark obce Radków, Ścinawka Średnia (sportovní hala)

Květen

18. května · Celorepublikový lukostřelecký turnaj o Pohár Stolových hor, Ścinawka Średnia (sportovně rekreační areál, ul. A. Mickiewicza)

25. května · Závěrečná konference oslav k 800. výročí Vambeřic (1218-2018) a křest publikace „Wambierzyce na Jakubowym Szlaku – jubileusz 800-lecia 1218-2018” (Vambeřice na Svatojakubské cestě – 800. výročí 1218-2018) profesora Konrada Czaplínského a koncert na schodech baziliky v provedení Polického symfonického orchestru

Zahájení cyklistické sezóny, Ścinawka Średnia (veřejné komunikace, sportovně rekreační areál – ul. A. Mickiewicza)

Červen

8.-9. června · 3. Reimannova vambeřická hudební setkání ve Vambeřicích (bazilika)

15. června · Festival sladkostí ve Vambeřicích (parkoviště, ul. Noworudzka)

Červenec

5.-7. července · Přehlídka dechových orchestrů v Radkowě (přehrada)

19.-21. července · Festival „Wołodzia pod Szczelińcem” v Radkowě („Zaułek Kultury” u náměstí) a Gajowě (Park Podworski)

Srpen

17. srpna · X. radkowská přehlídka kabaretů „Radkowski Kabaretowy Zalew Śmiechu” v Radkowě (areál u přehrady)

25. srpna · Dožínky obce Radków, Ścinawka Średnia (sportovně rekreační areál – ul. A. Mickiewicza)

Září

13.-15. září · Trinator Radków 2019 a Garmin Ultra Race horský běh Radków 2019, přehrada v Radkowě, veřejné komunikace, oblast Národního parku Stolových hor

Říjen

5.-6. října · VI. sudetské dny sborové písně v Tłumaczowě/Vambeřicích (kostel a bazilika)

11.-12. října · Přehlídka mladých varhaníků (Vambeřice – Božanov, bazilika a kostel)

Listopad

11. listopadu · „Čtyři roční období – Podzim” – koncert vlasteneckých písní v kostele sv. Doroty v Radkowě

Prosinec

8. prosince · Vánoční jarmark obce Radków, Ścinawka Średnia (sportovní hala)

S výhledem na Velkou Hejšovinu

Obec Radków pro aktivního turistu

Obec Radków patří, s ohledem na svou zeměpisnou polohu, k turisticky nejatraktivnějším destinacím v Polsku. Zázrak přírody, jimž je Velká Hejšovina (je to vidět zejména z ptáčích perspektivy), je mimo veškerou diskusi. Ale oblast Stolových hor nabízí mnohem více – sice možná ne až tak úchvatná místa, ale příroda a lidé zde působí již dlouhá staletí...

V Radkowě, městečku s více než 700letou historií, si pozornost zaslouží náměstí, stavebně upravované od 16. do 19. století, s renesanční radnicí – sídlem vedení obce, dva kostely, které mají rovněž dlouhou a zajímavou minulost a domy, jejichž nejstarší části pochází až z 16. století. Centrum Radkova prošlo v posledních několika letech obnovou a společně se zástavbou sousedních uliček vytváří mimořádnou atmosféru, kterou je cítit zejména o letních večerech.

Na okraji města se nachází přehrada – Radkowski Zalew – oblíbené rekreační

středisko. Je to jedna z pouhých dvou takových nádrží v kladském regionu s bezpečným koupalištěm. Zdejší koupání nabízí výhled na Stolové hory, a to i na českou stranu. Toto středisko je také místem konání oblíbených celorepublikových sportovních akcí. Letos bude 13.-15. září – Triminator Radków 2019 a Garmin Ultra Race horský běh Radków, akce určená milovníkům triatlону a horského běhu na několika trasách, mj. na 80 km.

Poblíž centra Radkova se nachází rekreační středisko na ul. Piastowska. Camping nr 26 – atraktivní místo pro milovníky karavanů, pláž, beachvolejbalové hřiště a od loňského roku také petanquedrom – profesionální hřiště pro pétanque.

Heslo „Výhledy bez hranic“ má v obci Radków své opodstatnění. Zejména se vztahuje ke zmíněné Velké Hejšovině, ale nejen k ní...

Před několika lety byla zprovozněna rozhledna „Suszynka“ v Suszynie (téměř 470 m n.m.) - první takový objekt v dějinách Radkova a první zděná rozhledna postavená v oblasti Kladska po 2. světové válce. Z terasy ve výšce 27 m se naskýtá výhled na Broumovské stěny, Krkonoše, Soví hory, Králický Sněžník a další pohoří.

S ohledem na rozvoj vyhlídkové infrastruktury nyní vzniká vyhlídková plošina na hoře Guzowata v Radkowě – s výhledem na přehradu a Stolové hory. Je situována kousek od silnice (a cyklostezky) z Radkowa do Bożanova.

zázím a místem konání oblíbených hudebních akcí jako jsou koncerty na schodech baziliky.

Turistické zajímavosti návštěvníci najdou i v lokalitách, které byly doposud považovány za průmyslové – Ścinawka Średnia, nebo

NEPŘEHLÉDNĚTE V OBCI RADKÓW:

- Rozhledna „Suszynka”
- Rekreční přehrada s koupalištěm v Radkowě
- Cyklotrasy – na 180 km
- Vyhlídková terasa na hoře Guzowata v Radkowě (ve výstavbě)
- Hrady, zámky a panské statky – živá setkání s historií
- Vambeřice, nazývané dolnoslezským Jeruzalémem, s mechanickým betlémem a křížovou cestou
- Rekreční středisko v Radkowě, ul. Piastowska, mj. hřiště pro pétanque a v zimě umělá ledová plocha.

Další zajímavosti jsou Vambeřice, především se jedná o místo náboženského kultu, které již staletí láká poutníky z Německa, Česka a Polska. S ohledem na charakteristickou zástavbu (kopce, brány, výjevy a názvosloví z Nového zákona) se jim říká dolnoslezský Jeruzalém a patří k nejzajímavějším vesnicím v celém Polsku. Dnes se jedná také o rozvíjející se turistické středisko se sportovišti a rekreačním

zemědělské – Ścinawka Górna. V první z nich láká hrad „Kapitanowo”, který návštěvníkům zprostředkovává zákoutí s několikasetletou historií, někdy ponurou, v druhé pak „Sarny”, které patří k architektonicky nejzajímavějším historickým zámecko-dvorským komplexům na současném území Dolního Slezska. V objektu „Dom Bramny” sídlí jedna z nejkrásnějších hradních kaváren a v kapli sv. Jana Nepomuckého se konají koncerty. Obě památky, ve vesnicích Ścinawka Średnia a Ścinawka Górna, jsou kontinuálně rekonstruovány.

Ke každému z těchto míst je možné dojet na kole. Na území obce Radków je vyznačených celkem cca 180 km tras, které navazují plynule na další trasy. Díky tomu je možné snadno cestovat mezi obcemi a projet do České republiky přes Radków a Tłumaczów. Pro účely provozování cykloturistiky byla postavena parkoviště pro cyklisty s informacemi a odpočívadlem, mj. v Radkowě na ul. Krótka, ve Vambeřicích – ul. Noworudzka, Suszyně – u rozhledny, Ścinawce Średnie – parkoviště u hřbitova.

Každým rokem obec Radków, včetně Karłowa a Stolových hor, navštíví cca 900 tisíc turistů. Tento posledních pár let narůstající cestovní ruch poukazuje na nedostačující, oproti poptávce, ubytovací a gastronomické kapacity, zejména od poloviny června do září. Chybí zejména ubytování v hotelech a penzionech v kategorii tři a více hvězdiček.

Powiat Wałbrzyski

Hrad Grodno

Hrad Grodno stojí na vrcholu Choiny (cca 450 m n.m.) v severní části Sovích hor a tyčí se nad údolím Svidnické Bystřice. Dějiny hradu Grodno se datují do pradávných dob. Stávající objekt byl stavebně rozšířen knížetem Bolkem I. Přísným.

První zmínka o hradu pochází z roku 1351, kdy byl hrad včetně statků součástí Svidnicko-javorského knížectví. V roce 1392 se stal majetkem Koruny české. V 15. století zde pak sídlili rytíři lapkové. Opětovnou slávu hradu navrátil až nový majitel Maciej z Łagowa. Hrad získal renesanční podobu, vysuté bašty a nádvoří. Během třicetileté války byl hrad dobyt a zničen Švédy.

Od roku 2008 je hrad ve vlastnictví obce Walim, která díky dotacím kontinuálně zabezpečuje historickou konstrukci hradu, což zlepšuje jeho technický stav, aniž by se měnil jeho vnější vzhled a díky tomu Grodno zůstává nadále autentické.

Přehrada na Bystřickém jezeru

Přehrada postavená v letech 1911–1914 na Bystřickém jezeře (obec Walim) je technickou památkou. Hráz je 44 m vysoká a 230 m dlouhá. Přehrada má objem do 8 mil. m³ vody. Jezero je cca 3,3 km dlouhé a jeho šířka dosahuje v průměru 200 m (v nejširším místě cca 480 m).

Šlapadla, kajaky, jachty a lodě to jsou jen některé z atrakcí, které si zde návštěvníci mohou dopřát. Pro milovníky pěších a cyklistických výletů a lezení je zde připravena široká nabídka, od ekologických stezek, cyklostezek, po lezecké stěny a vyhlídkové plošiny, z nichž se naskýtají dechberoucí výhledy.

nemoci a onemocnění trávicího traktu a močových cest

- vodoléčba, elektroléčba, fototerapie, laseroterapie a fyzioterapie
- prameny s léčivou minerální vodou: „Dąbrówka“, „Marta“, „Mieszko“ a „Młynarz“
- velká ubytovací kapacita, sociální a rekreační zařízení v 9 lázeňských objektech
- lázeňské parky, lázeňské divadlo, hotel a restaurace v bývalém statku Dworzysko, Annina věž, sportoviště a rekreační areály – to jsou jen některé z atraktivit nabízených návštěvníkům lázní.

Lázně – Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A.
ul. H. Sienkiewicza 1
58-310 Szczawno-Zdrój

Pravoslavný kostel sv. Archanděla Michaela v Sokołowsku

Patří k děkanátu Vratislav, vratislavsko-štetínské diecézi Polské autokefalické pravoslaví.

Podoba hradu byla uzpůsobena reliéfu krajiny, a proto má velmi podélný tvar. Na nejvyšší skále byla postavena věž horního hradu. Z terasy věže je krásný výhled na Bystřické jezero, Soví hory a Krkonošsko-jesenické podhůří. Hradní kopec je obklopen starým lesem chráněným v rámci přírodní rezervace „Góra Choina“.

Hrad Grodno
Wzgórze Zamkowe, 58 – 321 Zagórze Śląskie
Tel. (0048) 7484533 60
Email: biuro@zamekgrodno.pl
www.zamekgrodno.pl

Lázně – Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A.

- jedny z nejstarších lázní v Dolním Slezsku
- krásná krajina, mírné podhorské podnebí, čistý vzduch, vycházkové stezky mezi vzácnou vegetací
- lázeňské zázemí s velkým významem pro zdravotní turistiku a také zaměřené na péči o krásu a rekondiční pobyty
- tradice lázeňství dlouhá několik století, moderně vybavené lázně, vysoká úroveň léčebných služeb
- léčba onemocnění pohybového aparátu, horních a dolních dýchacích cest, ORL

slavné církve. Byl postaven díky požehnání petrohradského metropolity Palladia v letech 1900-1901. Jeho vznik podpořil Řád sv. Vladimíra 3. září 1901 presbyter Alex von Matzon – kaplan ruského velvyslanectví v Berlíně pravoslavný kostel slavnostně vysvětil. Věřicím sloužil do konce 30. let 20. století. Po 2. světové válce byl opuštěn a v zapomnění chátral. Nějakou dobu zde byla márnice. Od roku 1980 do 16. srpna 1996 byl v soukromém vlastnictví – byla to letní rezidence (vrchní představitelé Pravoslavné církve v Polsku se o existenci kostela v Sokołowsku dozvěděli až v roce 1989 ze zmínky v místním tisku). Dnes je kostel

farním chrámem pro věřící ze Sokołowska a polsko-českého příhraničního regionu. Je to také modlitební místo pro účastníky mládežnických táborů a návštěvníky z jiných regionů Polska a ze zahraničí.

Walimské školy

Podzemní turistická trasa v komplexu „Rzeczka” se nachází na východním svahu hory Ostra (653,3 m n.m.) mezi obcemi Walim a Rzeczka. Uvnitř je celoročně stálá teplota 5-7 °C. Podzemní část komplexu tvoří púdorysně písmeno „E”. Jedná se o 3 rovnoběžné, nevytuzené štoly, umístěné ve vzdálenosti 40 a 50 m a systém důlních komor, které je kolmo spojují.

Štoly byly z důvodu zlepšení metody těžby raženy na 2 úrovních. Jen některé z nich byly vyztuženy železobetonem. Celková délka podzemních chodeb a komor činí cca

500 m, rozloha je 2 500 m² a objem 14 000 m³. V komplexu je také možné navštívit téměř hotovou strážnici.

Impozantní je velikost komor, např. „technická komora”, spojující štoly I. a II., je 32 m dlouhá a 6 m vysoká. Byla vyražena na celé délce a má konkrétní tvar stěn a stropu. V roce 1994 byla objevena šachta plná vody, která byla zřejmě spojnicí s nižším patrem štoly. Zajímavý je i netypický měřící bod v ocelovém plášti, natrvalo upevněn v betonu, protože toto řešení se v jiných komplexech nevyskytuje. Největší je komora

spojující štoly I. a III. (80 m dlouhá, 10 m vysoká a 8 m široká).

Na Valbřišsku lze najít četné stopy historických událostí. Kdysi zde bylo Svidnicko-javorské knížectví, založené roku 1274 knížetem Boleslavem II. Lysým, opevněné pásmem hradů na hranici s Čechami. Do dnešního dne lze odhalovat atmosféru dávných dob ve zříceninách středověkých hradů.

Hrad Radosno

Hrad Radosno – nachází se poblíž vesnice Rybnica Leśna, pochází z 2. poloviny 13. století. V 15. století byl zničen vratislavskými měšťany podporovanými vojsky. Z hradu se dochovala pouze dvanáctimetrová dolní část válcovité obranné věže.

Hrad Rogowiec

Hrad Rogowiec – nachází se ve vesnici Grzmiąca. Postaven byl na skalnatém kopci Rogowiec ve 13. století. Zříceninu hradu

dnes tvoří pouze obvodové hradby a část věže vysoká asi 3 metry.

Hrad Cisý

Hrad Cisý – leží na území obce Stare Bogaczowice. Hrad postavil na přelomu 13. století kníže Bolko I. Během třicetileté

války byl hrad zničen. Do současnosti se dochovala věž, část hradeb a zbytky brány.

Hora Dzikowiec v Boguszowě

Hora Dzikowiec v Boguszowě – Gorce nabízí k rodinnému i aktivnímu odpočinku. Na vrcholu hory stojí rozhledna, ze které je krásný výhled na Valbřišsko. Kříží se zde několik turistických pěších a cyklistických tras. Na vrchol vede lanovka, u níž vedou trasy MTB. V zimním období je zde sjezdovka s kotvovým a pásovým vlekem.

Rozhledna na Parkové hoře v Mieroszowě

Na Parkové hoře v Mieroszowě stojí další rozhledna nabízející úchvatné výhledy na Broumovské stěny, Krkonoše a Stolové hory. Je to společná iniciativa obce Mieroszów a města Meziměstí. Je tu místo na táborák a grilování. Najdete zde i vycházkové stezky a venkovní posilovnu. Vyvýšení s nadmořskou výškou 656 m je místem pro turisty, kteří si libují v silných zážitcích. Toto místo má obrovský potenciál a neopakovatelnou atmosféru.

Lyžařská a in-line dráha byla situována v areálu sportovního stadionu v Czarném Boru a v oblasti Parkové hory. V rámci investice vznikl celoroční objekt s umělým zasnežováním lyžařských tras. Trasy jsou dlouhé přes 3 km. V rámci investic byl, kromě tras, postaven tunel, dvě vodní nádrže (kolem kterých vedou trasy) a byl upraven prostor v areálu Parkové hory a stadionu, mj. byla postavena rekreačně odpočinková infrastruktura, vyznačeny pěší a cyklistické stezky a namontován mobiliář.

Bike Park Walim MTB

První taková atrakce pro všechny příznivce sjezdových cyklotras se nachází u sportovní haly Sportovního a rekreačního střediska ve Walimi. Každý si zde přijde na své – najdete tu prvky od snadných po mimořádně náročné, mj.: 2 x rock garden, mega pump track, kamenná past, vlnky, skoky a prvky North Shore.

Rozhledna na Trojhrbu (pol. Trójgarb)

Rozhledna na Trojhrbu (pol. Trójgarb) – postavená v oblasti masívu, z něhož je blízko do obcí Czarny Bór, Stare Bogaczowice a Szczawno-Zdrój. Rozhledna vysoká 27,5 m je postavena na trojúhelníkovém půdorysu a má vysunuté vyhlídkové plošiny. Je to nejvyšší objekt tohoto typu v Krkonoško-jesenické oblasti. Z vrcholu je při dobré viditelnosti vidět např. budovu Sky Tower ve Vratislavi.

Rozhledna na hoře Borowa

Rozhledna na hoře Borowa stojí na vrcholu Borowa s nadmořskou výškou 853 m, nejvyšším vrcholu Černých hor (Góry Czarne), které jsou součástí Valbříšských hor ve Středosudetské oblasti. Nachází se na hranici Valbřichu a Jedliny-Zdroje. Rozhledna je vysoká 16,5 m s ocelovou

Muzeum sudetského venkova a vojenské techniky

Sudecka, pozemek č. 104, 58-340 Łomnica. Dvě chaty plné exponátů z dávných dob. Bambusové udice, které návštěvníci mohou využít k rybaření, sbírky: žehliček, strojů, strojků, kufrů, hliněných nádob a mnoha dalších historických předmětů.

konstrukcí, stočená, má tvar hyperboloidu (zúžená uprostřed) se šestnáctiúhelníkovým průřezem, ve formě 32 sloupů postavených se sklonem 68° k základům. Sloupy opasné dvěma kružnicím (vždy 16 sloupů na kružnici, rozcházejících se ve dvou směrech). Na rozhlednu vede 90 stupíneků přišroubovaných k ocelovému jádru. Základy a vyhlídková plošina (ve výšce 15,30 m) na šestnáctiúhelníkovém půdorysu o průměru 8 m, zábradlí terasy je vysoké 1,5 m. Věž stojí v nadmořské výšce 853,3 m.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Euroregion Glacensis připravuje vzdělávací kurzy na výuku polštiny a češtiny

Díky větší propustnosti státní hranice a vstupu obou zemí do schengenského prostoru, popularizaci přeshraniční spolupráce a vnímání efektů evropských prostředků narůstá zájem o spolupráci mezi veřejnými institucemi na česko-polské hranici.

Před několika lety proběhly pilotní vzdělávací kurzy výuky polštiny. Po kurzech polštiny je stále poptávka, vznikají samostatné minikurzy na různých institucích a „hlad“ po polštině se neustále zvyšuje. Na tuto poptávku tak reagoval i Euroregion Glacensis, který byl iniciátorem společného projektu dalších partnerů, který se jmenuje „Vzdělávání nezná hranic“.

Dalšími partnery projektu jsou Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej NOVUM z o.o., Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. a také polská část euroregionu v podobě Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis.

Tentokrát připravujeme mimo výuky polštiny na české straně nově také výuku českého jazyka na polské straně, a to s pomocí novodobých elektronických nástrojů. Bude vytvořen e-learningový modul, kdy ve vymezeném čase bude mít každý účastník povinnost zpracovat vytvořené lekce a splnit jejich obsah, aby mohl postoupit do další lekce. Během kurzu proběhne i praktická výuka s využitím lektora. Účastníci kurzu se sjedou na jedno místo s noclehem na cca 3 dny, kde bude probíhat celodenní intenzivní výuka s lektorem. Pro motivaci účastníků kurzů bude vždy na konci každého kurzu uspořádána vědomostní soutěž s vyhlášením výsledků na konci každého kurzu prostřednictvím workshopu.

Nábor pro zájemce o výuku polštiny a češtiny spuštěn

Spuštění prvního běhu kurzů předpokládáme od září roku 2019 a bude trvat do června roku 2020 stejně jako školní rok. Bude určen pro prvních 50 účastníků z české části a 50 účastníků z polské části. Kurzy jsou určeny pro osoby zabývající se aktivitami přeshraniční spolupráce a přicházející do kontaktu s turisty ve vysílající organizaci, to je např. manažeri přeshraničních projektů, starostové, pracovníci informačních center, pracovníci muzeí, zástupci škol, apod.

**ZÁJEMCI O ZAŘAZENÍ DO KURZŮ SE MOHOU JIŽ DNES PŘIHLÁSIT
NA SEKRETARIÁTECH OBOU ČÁSTÍ EUROREGIONU GLACENSIS**

Výuka polštiny na české straně:

Sekretariát Euroregionu Glacensis
se sídlem v Rychnově nad Kněžnou
zodpovědná osoba Jaroslav Štefek
tel.: +420 494 531 054
e-mail: jaroslav.stefek@euro-glacensis.cz

Výuka češtiny na polské straně:

Sekretariát Euroregionu Glacensis
se sídlem v Kladsku
zodpovědná osoba Bernadeta Tambor
tel.: +48 74 8677130
e-mail: biuro@eg.ng.pl

Evropské seskupení pro územní spolupráci NOVUM

V současné době realizujeme několik projektů, většinou z programu INTERREG V-A. Jeden projekt máme financován také z programu INTERREG Central Europe a ten bych vám rád nyní představil.

Projekt BOOSTEE-CE - energetická efektivnost na polsko-českém pohraničí

Z důvodu stále se zhoršujícího stavu životního prostředí klade Evropská unie stále větší důraz na snížení energetické spotřeby a snížení množství odpadů. V roce 2007 vedoucí představitelé EU stanovili záměr snížit do roku 2020 energetickou spotřebu o 20%. Veřejné budovy, na které směřují pilotní aktivity, budou vzorem pro aplikaci nových nástrojů ICT s cílem zlepšení energetické efektivity.

Projekt BOOSTEE-CE (Zvýšení energetické efektivity ve městech Střední Evropy prostřednictvím inteligentního energetického managementu) má za cíl zvýšení energetické efektivity ve veřejných budovách. K dosažení tohoto cíle využívá několik nástrojů: geo územní data k vytváření modelů budov 3D s cílem vizualizace využití energií, tepelných ztrát a potenciálu fotovoltaiky; inteligentní nástroje řízení energií a inteligentní poměrování pomocí pilotních aktivit; energetické audity. Celkem 13 projektových partnerů ze 7 zemí spolupracuje na realizaci projektových aktivit a vytvoření konečného

produktu: platformy OnePlace, která se má stát pomocí pro ty, kteří se chtějí vzdělávat jak zvýšit energetickou efektivnost.

Pilotní akce v polsko-českém přeshraničním regionu je založena na testování internetové energetické platformy OnePlace. OnePlace je postavena na nástroji 3D (3DEMS) k řízení energií ve veřejných budovách a bude využívána k zavádění energeticky úsporných opatření. Navíc bude tato platforma obsahovat 3 další moduly typu „Zapoj a užij“: fórum energeticky efektivních měst, možnosti financování řešení zvyšujících energetickou efektivitu a databáze nejnovějších technologií a technických řešení redukcí spotřeby energií. Za zajištění pilotních aktivit je odpovědné Evropské seskupení pro územní spolupráci NOVUM.

Hlavním cílem je prezentace a sběr názorů na téma platformy a jejich jednotlivých modulů, zvláště jejich přínosu při plánování budoucích energetických investic v přeshraničním regionu. Sběr názorů se bude konat prostřednictvím ankety a průzkumu mezi městskými úředníky, energetickými pláničy a dalšími uživateli v různých obcích.

ESÚS NOVUM je také odborně odpovědné za vytvoření a rozvoj platformy OnePlace. Navíc sbírá technická a energetická data o veřejných budovách z Polska a Česka; shromažďuje informace o nejlepších zkušenostech v oblasti energetické efektivity a možnostech financování projektů a aktivit, jejichž výsledkem jsou úspory energií.

*Miroslav Vlasák,
zástupce ředitele ESÚS NOVUM*

Projekt BOOSTEE-CE je spolufinancován z programu Interreg Central Europe, který určuje pobídky k mezistátní spolupráci prostřednictvím podpory veřejných a soukromých organizací s cílem společné práce nad společnými výzvami, jako je zvýšení energetické efektivity a využívání obnovitelných zdrojů energie ve veřejných budovách.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Východní Krkonoše a Lubawská brána žijí kulturou a sportem

Číslo projektu: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_026/0001078 • Vedoucí partner: město Žacléř

Projektoví partneři na české straně: město Svoboda n. Úpou, městys Mladé Buky a obce Horní Maršov a Malá Úpa.
Za polskou stranu jsou projektovými partnery: Gmina Kamienna Góra, Miasto Kamienna Góra a Gmina Lubawka

Počátkem ledna byl zahájen druhý rok realizace projektu „Východní Krkonoše a Lubawská brána žijí kulturou a sportem“. První akcí v letošním roce byl Závod rohaček v Malé Úpě konaný dne 26. 1. 2019. Organizátoři této akce si kladli za cíl oživit historii závodů na historických saních – rohačkách a také připomenout způsoby jejich využití v dřívějších dobách.

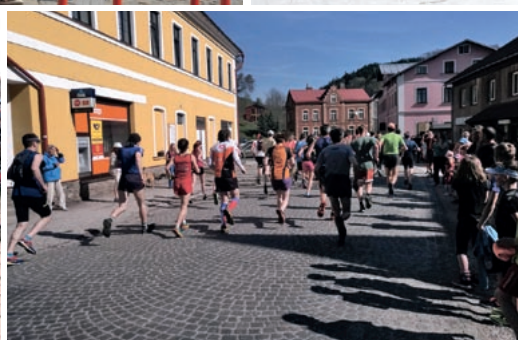
V rámci projektu se každý projektový partner zavázal uspořádat jednu kulturní a jednu sportovní akci v roce 2018 i v roce 2019.

A jaké akce si projektoví partneři připravili pro návštěvníky v letošním roce?

Účastníci akcí si budou moci porovnat svoji sportovní výkonnost a zdatnost při lyžařských závodech určených dětem a mládeži nebo při běhu do vrchu k hraničnímu přechodu Pomezí boudy. Umíte se orientovat v mapě? Na tuto otázku Vám může odpovědět účast v rodinné pojetém

CELKOVÉ VÝDAJE PROJEKTU jsou plánovány ve výši 504 673,80 €. Spolufinancovat výdaje se budou z 85% z rozpočtu Evropské unie a u českých partnerů ještě 5% ze státního rozpočtu ČR.

TERMÍN REALIZACE PROJEKTU:
1. 2. 2018 – 31. 1. 2020

štafetovém závodu – ve Svatojánském orientačním běhu konaném trochu netradičně v podvečerních hodinách. Na své si zajisté přijdou i milovníci cyklistiky při zahájení cyklosezóny spojený s cyklojízdou do polských měst v pohraničí, jehož pořadatelem bude město Žacléř. Polští partneři uspořádají závod v horských kolech podél česko-polské hranice, běžecké závody na Parkovou horu pro všechny příchozí věkové kategorie nebo Fit festival – sportovně rekreační soutěže v rozmanitých disciplínách. Smyslem všech těchto akcí je se vzájemně lépe poznat a propagovat zdravý životní styl.

Pokud jde o kulturní akce, jejichž smyslem je seznámit návštěvníky s historií, tradicemi, kulturou a řemesly daného regionu. Namátkou můžeme jmenovat Den lidových řemesel v Žacléři, Rudolfovy slavnosti ve Svobodě nad Úpou, Krakonošovy toulky v Malé Úpě nebo Maršovskou pouť. Polské obce představují své tradice, kulturu a zvyky při Jarmarku slezských tkalců v Lubavce. Dvoudenní akce představí lněné i jiné rukodělné výrobky, uskuteční se průvod v historických lněných dobových kostýmech. Kamienna Góra bude hostit dvě akce. První z nich se jmenuje Rudavský festival kultury / hor a jeho náplní jsou např. kulinářské prezentace, různé přednášky, prezentace cestovatelů. Celý den festivalu je obohacen o hudební produkce. Druhou akcí je třídení hudební GREEN WATER FESTIVAL, při kterém jsou prezentovány účastníkům díla amatérských umělců různých žánrů (např. malíři, sochaři, hrnčíři).

Realizace aktivit umožní rozvoj a zvýšení spolupráce mezi jednotlivými komunitami a samosprávami na obou stranách hranice s cílem společně zlepšit kulturní a společensko-hospodářský rozvoj místních obyvatel v česko-polském pohraničí.

Kalendář akcí ve východních Krkonoších Kalendarz wydarzeń we Wschodnich Karkonoszach 2019

So / Sob **13. dubna/kwietnia** **Miasto Kamienna Góra:**
Běh Dobyvatel Parkové hory / Bieg Zdobycy Góry Parkowej

So / Sob **27. dubna/kwietnia** **Horní Maršov:**
Velká cena Krkonoš v běhu do vrchu / Wielka Nagroda Karkonoszy w biegu na wzgórze

Pá / Pia – Ne/ Nie **3.–12. května/maja** **Gmina Kamienna Góra:**
Fit festival / Fit Festiwal

So / Sob **11. května/maja** **Žacléř:**
Slavnostní zahájení cyklosezóny / Uroczyste rozpoczęcie sezonu rowerowego

So / Sob **18. května/maja** **Mladé Buky:**
Svatojánský orientační běh / Świętojański Bieg na orientację
31. května/maja – 2. června/czerwca **Miasto Kamienna Góra:**
Green Water Festival

So / Sob – Ne / Nie **8.–9. června/czerwca** **Gmina Lubawka:**
Mezinárodní otevřené závody v horské cyklistice /
Międzynarodowe Otwarte Zawody w Kolarstwie Górskim MTB Lubawka

Pá / Pia **5. července/lipca** **Žacléř:**
Den lidových řemesel lipca / Dzień Rzemiosł Ludowych

So / Sob **17. srpna/sierpnia** **Horní Maršov:**
Maršovská pouť / Pielgrzymka Marszowska

So / Sob **17. srpna/sierpnia** **Gmina Kamienna Góra:**
Rudavský festival kultury/hor / Rudawski Festiwal Kultury/Gór

Pá / Pia – So / Sob **23.–24. srpna/sierpnia** **Gmina Lubawka:**
Jarmark slezských tkalců / Jarmark Tkaczy Śląskich

So / Sob **7. září/września** **Malá Úpa:**
Krkonošovy Toulky / Karkonoskie wędrówki

So / Sob **7. září/września** **Mladé Buky:**
Witanovského slavnosti września / Uroczystości Witanowskiego

So / Sob **14. září/września** **Svoboda nad Úpou:**
Rudolfovy slavnosti / Uroczystości Rudolfa

leden/styczeń 2020 **Malá Úpa:**
Závod Rohaček / Zawody Sanek Baranich Rogów

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis

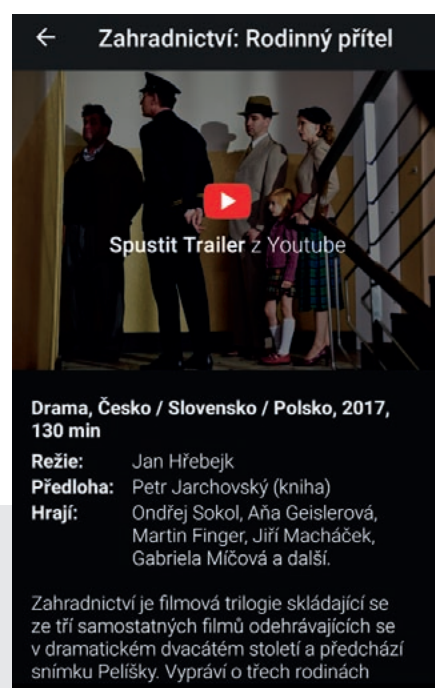
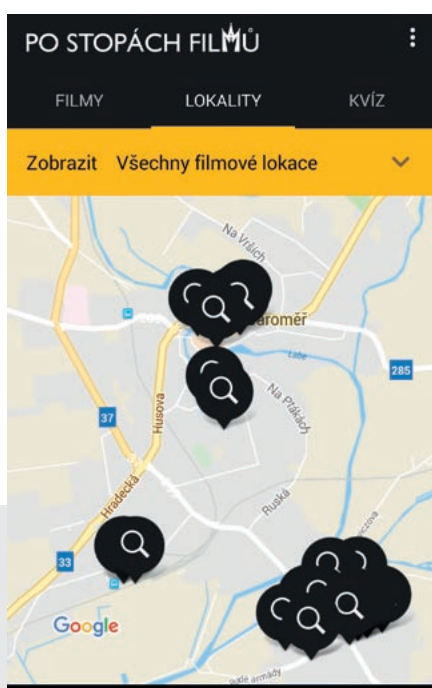
Jaroměř láká filmové fanoušky prostřednictvím mobilní aplikace

Jaroměř láká svým historickým vzhledem české, ale i zahraniční filmaře. Obzvláště pak v městské části pevnosti Josefov, kde vznikají převážně válečné snímky.

Z těchto důvodů se v Jaroměři natočilo již několik desítek filmů a seriálů. Proto v Jaro-

měři vznikla mobilní aplikace „*Po stopách filmů*“ (Android, iOS), kterou si můžete zdarma stáhnout do svého telefonu. Aplikace vás provede filmovým zákoutím Jaroměře a představí vám různé zajímavosti z natáčení. Pro fanoušky je navíc připra-

ven kvíz, díky kterému si projdete filmová místa. Uživatelé pak mohou po úspěšném absolvování kvízu získat cenu z chráněné dílny. Tento ojedinělý projekt byl spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

Jaké filmy se v Jaroměři točily?

Mezi filmy natočené v Jaroměři patří Šarlatán (2018), Nabarvené ptáče (2018), Bauhaus (2018), Rašín (2017), Zahradnictví: Nápadník (2017), Zahradnictví: Dezertér (2017), Zahradnictví: Rodinný přítel (2017), Úkryt v ZOO (2017), Satisfakce (2016), Wilsonov (2015), Sarajevo 1914 (2014), Bastardi 2 (2001), Něžné vlny (2013), Post Bellum (2009), Satan přichází (2006), I ve smrti sami (2004), Malovaný děti (2003), Hitler: Vzestup zla (2003), Musíme si pomáhat (2000), Oběti a vrazi (2000), Postel (1998), Pochod Radeckého (1995), Žiletky (1994), Džusový román (1984), Hodina života (1981), Družina černého pera (1973), Babička (1971) či Zabitá neděle (1969).

Dále se zde natáčely filmy, které se nikdy nedostaly na české obrazovky – Německá píseň (1994), Sylvina volba (1994), Matka a Odplata (2016).

Mezi seriály, které se zde natočily, patří Charité (2017), Poslední Výzum (2015) a Škoda lásky (2014). Staropramen pak v Josefově natočil svou reklamu (2017).

Mgr. Markéta Drahorádová

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Kde všude pomohly prostředky z investičních projektů přeshraničního programu?

Projekt „Cesta kamene“ je realizován v rámci přeshraničního programu Interreg V-A Česká republika – Polsko. Zeměpisně propojuje regiony Královéhradeckého kraje (Hořicko a Královédvorský) s 3 městy v jižní části Dolního Slezska (Dobromierz, Świdnica, Strzegom). Hlavním cílem projektu je nabídnout turistům a jiným návštěvníkům regionu atraktivní místa, stezky a trasy, které spojují důležitá místa vážící se k přírodnímu a kulturnímu dědictví spojeného s kamenem. Všechny plánované aktivity projektu budou dokončeny v červnu roku 2019.

V rámci projektu „Cykloregion Noworudsko-Radkovsko-Broumovsko“ byly postaveny přeshraniční cyklistické stezky spojující partnery: město Nowa Ruda, obec Nowa Ruda, obec Radków, město Broumov a obec Křinice. Díky vzniklým cyklostezkám a novému značení byla vytvořena integrovaná síť stezek v příhraničním regionu.

„Naučná stezka Evropským městem Náchod – Kudowa-Zdroj“. Projekt zabezpečil vybudování odpočívadla na trase naučné stezky u mostu v Bělovsi, chodník a asfaltový povrch na nově vybudovaném mostě v Bělovsi, dále šest naučných panelů. Výchozím bodem stezky je na české straně hranice – z dotačních prostředků vybudovaný – park osobností.

Díky projektu „Historické věže Kladského pomezí“ byla opravena a zpřístupněna věž kostela sv. Jana Křtitele v Orlickém Záhoří. Kromě nových výhledů do krajiny si zde můžete prohlédnout historický hodinový stroj, výstavu malovaných obrázků z Orlického Záhoří a okolí nebo virtuální prohlídky dalších opravených věží v obci Neratov a v Kladské Bystřici.

„Naučnou stezkou k přírodním a historickým památkám“ – projekt spojující tři partnery – Suchý Důl, Machov a Radków navazuje na historickou tradici pěších náboženských poutí vedoucích po tzv. Vamberčické poutní cestě. Obec Suchý Důl, vybuvovala v části obce – Slavný sezónní informační centrum. Celoroční informační centrum se záchytným parkovištěm vzniklo v polských Vamberčicích a městy Machov nechal zrestaurovat mariánské barokní sousoší a vybuvoval záchytné parkoviště pro turisty. Součástí vzniklé infrastruktury jsou i herní prvky pro děti a informační panely instalované u parkoviště.

Aktuálně ve Fondu mikroprojektů

Ve dnech 13. – 14. 2. 2019 se v Pardubicích konalo 6. zasedání Euroregionálního řídicího výboru, který projednával mikroprojekty předložené do prioritní osy 4.

Na zasedání bylo předloženo celkem 32 mikroprojektů, přičemž 29 projektů bylo na tomto výboru schváleno – z tohoto počtu bylo 17 mikroprojektů českých a 12 polských. Přehled podpořených projektů najdete na webových stránkách www.euro-glacensis.cz a www.euroregion-glacensis.ng.pl.

Po zasedání EŘV obdrželi všichni žadatelé informaci o schválení jejich mikroprojektu včetně případných podmínek, které byly stanoveny pro realizaci mikroprojektu. Následně v průběhu dubna budou se všemi úspěšnými žadateli podepsány Smlouvy o financování mikroprojektu. Správci FMP na české i polské straně budou také pořádat školení pro konečné uživatele, kde budou prezentovány podrobné informace pro úspěšnou realizaci mikroprojektu a správné dokladování výdajů i aktivit.

Všem žadatelům, kteří měli schválený mikroprojekt, doporučujeme zúčastnit se připravovaného školení. Přesné termíny budou zveřejněny opět na našich webových stránkách.

Termíny FMP

Euroregionální řídicí výbor na svém zasedání schválil také termín další výzvy, která bude vyhlášena od 31. 5. 2019, a zároveň i termín podzimního zasedání EŘV.

Zahájení kola výzvy	Ukončení kola výzvy	Termín zasedání EŘV	Podmínky
1. 10. 2018	30. 5. 2019	11. 10. 2019	mikroprojekty v rámci PO4
31. 5. 2019	31. 10. 2019	březen 2020	- mikroprojekty v rámci PO4 - mikroprojekty v rámci PO2, které musí přispívat k plnění výstupového indikátoru 91002 „elementy kulturního/přírodního bohatství se zvýšenou atraktivitou“

Mikroprojekty typu A

Vzhledem k občasným problémům, které se vyskytují při realizaci mikroprojektů typu A, si dovoluujeme zde zopakovat zásadní podmínky realizace tohoto typu mikroprojektu:

- na základě vzájemné dohody partnerů převezme jeden z nich odpovědnost za mikroprojekt jako celek a stává se vedoucím partnerem mikroprojektu
- vedoucí partner je povinen informovat projektové partnery o schválení mikroprojektu EŘV a o případných podmínkách stanovených EŘV
- po schválení projektové žádosti je Smlouva o financování podepsána s vedoucím partnerem projektu
- vedoucí partner zodpovídá za koordinaci a celkovou realizaci mikroprojektu jako celku, nikoliv pouze za svoji dílčí část
- všichni partneři (vedoucí partner i projektoví partneři) jsou povinni zrealizovat svoji část mikroprojektu tak, jak bylo popsáno v projektové žádosti

Kde všude pomohly prostředky z Fondu mikroprojektů v Euroregionu Glacensis?

Mikroprojekt č. CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0000927
Název projektu: „DIORA - TESLA - polsko-české dějiny elektrotechniky“
Žadatel: město Lanškroun
Partner: Gmina Miejska Dzierżoniów

Č. projektu: CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0001417
Název: „Poznajemy nasze dziedzictwo“ (Poznáváme naše dědictví)
Příjemce: Obec Przeworno

Vydává Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Česká republika
ve spolupráci se Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Łukasiewicza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polsko

Registrováno MK ČR E 16575

Redakce pro českou část – tel.: 00420 494 531 054 · e-mail: info@euro-glacensis.cz · www.euro-glacensis.cz

Redakce pro polskou část – tel.: 0048 74 86 771 30 · e-mail: biuro@eg.ng.pl · www.euroregion-glacensis.ng.pl

Grafický design a předtisková příprava: Studio eMD, Rychnov nad Kněžnou

Tisk: Tiskárna V&H Print Hlávko, Nové Město nad Metují